

Sygn. akt V CSK 203/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku U. G.

przy uczestnictwie S. D., W. P., J. K., E. D., N. L., E. A., E. Z., B. Z., M. M. i T. B.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 listopada 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od postanowienia

Sądu Okręgowego w O.

z dnia 17 kwietnia 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestników E. D. oraz J. K. kwoty po 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawczyni U. G. w skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 17 kwietnia 2013 r. wniosek o jej przyjęcie oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, 3, 4 k.p.c. zarzucając:

- nieważność postępowania z uwagi na pominięcie przez Sądy obu instancji przy rozpoznawaniu sprawy dwóch uczestników postępowania;

- występowanie zagadnienia prawnego oraz potrzeby wykładni przepisów art. 501 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 1027 k.c. Poważne wątpliwości sprowadzają się tutaj do kwestii, czy osoba zgłaszająca się do postępowania sądowego jako uczestnik postępowania w sprawie o zasiedzenie nieruchomości, na skutek publicznego ogłoszenia dokonanego przez sąd prowadzący, musi udowodnić swoje prawa do spadku, a zarazem interes prawny udziału w sprawie o zasiedzenie nieruchomości, postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku lub zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia, czy może posłużyć się innymi środkami dowodowymi.

Oczywista zasadność skargi zdaniem skarżącej sprowadza się do rażącego naruszenia przepisów postępowania przez procedowanie i wydanie postanowienia w oparciu o wnioski dowodowe uczestników postępowania, podczas gdy pisma te

podlegały zwrotowi na podstawie art. 132 § 21 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz przez dopuszczenie do udziału w sprawie jako zainteresowanych osób nie legitymujących się dokumentem potwierdzającym ich prawa do spadku i nie spełniających przesłanek dotyczących nabycia gospodarstwa rolnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzucanej nieważności postępowania w obu instancjach wystarczy odwołać się do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2010 r. III CZP 112/09 (OSNC 2010/7-8/98), mającej moc zasady prawnej, w której przyjęto, że niewzięcie przez zainteresowanego udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nie powoduje nieważności postępowania.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zagadnienia muszą mieć charakter rzeczywisty i konkretny. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna nawiązywać do przesłanek przedsądu, a ponadto stanowić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, niepubl.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, niepubl.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, niepubl.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, niepubl.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z tej przyczyny nie spełnia powyższych wymagań. Ponadto trzeba zważyć, że z jednej strony do zagadnienia wykazywania praw do spadku przez osoby chcące uczestniczyć w postępowaniu sądowym Sąd Najwyższy odniósł się w wyroku z dnia 19 czerwca

1975 r. (III CRN 102/75, niepubl.) oraz w postanowieniu z dnia 25 lutego 2010 r., (I CSK 361/09, niepubl.) z drugiej zaś wnosząca skargę kasacyjną nie wskazała jakie konkretnie twierdzenia i wnioski dowodowe osób, które nie powinny być uczestnikami należałoby pominąć i że mogło to mieć wpływ na wynik sprawy.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl., z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 2467/07, niepubl.)..

Również tych wymagań nie spełnia skarga kasacyjna wnioskodawczyni. Z samego naruszenia art. 132 k.p.c., czy też naruszenia art. 1058 i 1059 k.c. choćby nawet określanego jako „rażące” nie wynika, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, zwłaszcza wobec braku wykazania wpływu zarzucanych uchybień procesowych na wynik sprawy.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz w zw. § 8 pkt 1, § 13 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Dz. U. z 2013 Nr 461 poz. 1348 ze zm.)

[aw]